

ภาคผนวก

สำนักหอสมุด

รายงานผลการสำรวจความรับรู้ความเข้าใจและความเห็นของประชาชนต่อกรณี
สิ่งมีชีวิตตัดแต่งพันธุกรรม(GMOs) ในกรุงเทพมหานคร

รายงานผลการสำรวจความรับรู้ความเข้าใจและความเห็นของประชาชนต่อกรณี
สิ่งมีชีวิตตัดแต่งพันธุกรรม(GMOs) ในกรุงเทพมหานครเมื่อปีพ.ศ. 2542 ในหัวข้อปัญหา GMOs
ที่จะมีผลกระทบต่อประเทศไทยในเรื่องต่าง ๆ กับระดับการศึกษาและระดับความรู้ความเข้าใจ
เกี่ยวกับเทคโนโลยี GMOs

ปรากฏผลการสำรวจว่า

	ระดับ	การค้ำระหว่าง ประเทศ	ความปลอดภัย ของผู้บริโภค	สิ่งแวดล้อมและ ความหลากหลาย ฯ
ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับ GMOs	ดี	4.1	21.1	21.1
	ปานกลาง	38.7	26.9	17.6
วุฒิการศึกษา	สูงกว่า ปริญญาตรี	37.3	20.0	20.9
	ปริญญาตรี	28.3	23.3	23.3
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี	23.1	15.4	30.8

หมายเหตุ ตัวเลขที่แสดงในตารางเป็นร้อยละของจำนวนผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในแต่ละระดับ
และร้อยละของผู้ที่มีการศึกษาในแต่ละระดับ

และจากผลการสำรวจในหัวข้อ “ปัญหาของประเทศไทยในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ GMOs”
ปรากฏว่าได้ผลการวิจัยดังนี้

สภาพปัญหา	ร้อยละ
ประชาชนยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเพียงพอ	82.51
รัฐบาลขาดนโยบายและทำที่ที่ชัดเจน	63.11
รัฐขาดกลไกควบคุมที่ดีพอ	58.19
หน่วยงานที่กำกับดูแลไม่เพียงพอ	46.45
สื่อมวลชนประโคมข่าวให้น่าตกใจเกินจริง	36.34

เทคโนโลยียั้งล้าหลัง	33.88
ไม่มีปัญหา	0.82
อื่นๆ	6.83

แหล่งที่มา : ผลการสำรวจความรู้ความเข้าใจและความเห็นของประชาชนต่อกรณี
สิ่งมีชีวิตดัดแต่งพันธุกรรม(GMOs) ในกรุงเทพมหานครเมื่อปีพ.ศ. 2542 จัดทำโดย : โครงการ
ศึกษานโยบายด้านเทคโนโลยีชีวภาพ ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ¹

¹ คณะกรรมการอาหารเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา “มุมมองของผู้บริโภคและผู้ที่เกี่ยวข้อง” ทำที่ประเทศไทยต่อกรณี GMOs เอกสารการสัมมนาเรื่อง “นโยบายเทคโนโลยีชีวภาพ – จีเอ็มโอ ของประเทศไทย วันจันทร์ที่ 11 มีนาคม 2545 จัดโดย คณะกรรมการอาหารเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา, เอกสารหมายเลข 11

รายงานผลการสำรวจการรับรู้ ความเข้าใจ การยอมรับต่อพืชและสัตว์ที่ดัดแปรพันธุกรรม

จังหวัด อุบลราชธานี เชียงใหม่ นครสวรรค์ นครศรีธรรมราช สระแก้ว

และ กรุงเทพมหานครรวม 6 จังหวัด

จากรายงานผลการสำรวจการรับรู้ ความเข้าใจ การยอมรับต่อพืชและสัตว์ที่ดัดแปรพันธุกรรม ใน 6 จังหวัด ได้แก่ อุบลราชธานี เชียงใหม่ นครสวรรค์ นครศรีธรรมราช สระแก้ว และ กรุงเทพมหานคร เมื่อปีพ.ศ. 2547 โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2,454 ตัวอย่าง ใช้วิธีการตั้งคำถามเชิงการวัดความรู้ คณะผู้ศึกษาได้ตั้งคำถาม 3 ข้อเพื่อดูว่า ผู้ให้ข้อมูลตอบถูกหรือตอบผิดมากน้อยเพียงใด

พบว่า ในคำถาม “จีเอ็มโอ(GMOs) คือ พืช สัตว์ จุลินทรีย์ ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสารพันธุกรรมใช่หรือไม่” ซึ่งคำตอบที่ถูกคือ “ใช่” มีผู้ตอบถูก 1,308 รายคิดเป็นร้อยละ 53.3 ดังตารางที่ 4-2

ตารางที่ 4-2 ความรู้ที่ว่า “จีเอ็มโอ(GMOs) คือ พืช สัตว์ จุลินทรีย์ ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสารพันธุกรรม”

ข้อคำตอบ	จำนวน	ร้อยละ
ใช่ (ตอบถูก)	1308	53.3
ไม่ใช่ (ตอบผิด)	105	4.3
ไม่แน่ใจ/ไม่ทราบ (ตอบผิด)	1041	42.4
รวม	2454	100.0

สำหรับคำถาม “จีเอ็มโอ(GMOs) คือ พืช สัตว์ จุลินทรีย์ ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสารพันธุกรรมด้วยวิธีพันธุวิศวกรรมใช่หรือไม่” พบว่ามีผู้ตอบถูก 849 ราย(ร้อยละ 34.6) โดยส่วนมากมักตอบว่าไม่ทราบ ไม่มั่นใจ(ร้อยละ 37.7) เชื่อว่าเกิดจากการผสมข้ามพันธุ์โดยมนุษย์ และการก่อให้เกิดการกลายพันธุ์โดยมนุษย์ (ร้อยละ 11.9 และ 6.5 ตามลำดับ) ดังตารางที่ 4-3

ตารางที่ 4-3 ความรู้ที่ว่า “จีเอ็มโอ(GMOs) คือ พืช สัตว์ จุลินทรีย์ ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสารพันธุกรรมด้วยวิธีการทำพันธุวิศวกรรมโดยมนุษย์”

ข้อคำตอบ	จำนวน	ร้อยละ
การทำพันธุ์วิศวกรรมโดยมนุษย์ (ตอบถูก)	849	34.6
การผสมข้ามพันธุ์โดยธรรมชาติ (ตอบผิด)	100	4.1
การผสมข้ามพันธุ์โดยมนุษย์ (ตอบผิด)	293	11.9
การใช้รังสีหรือสารเคมีโดยมนุษย์ (ตอบผิด)	111	4.5
การก่อให้เกิดลายพันธุ์โดยมนุษย์ (ตอบผิด)	160	6.5
ไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ (ตอบผิด)	926	37.7
อื่น ๆ (ตอบผิด)	15	.6
รวม	2454	100.0

ในคำถาม “ในขณะที่ท่านกำลังรับประทาน พืช ผัก ผลไม้ หรือ เนื้อสัตว์ชนิดใด ชนิดหนึ่ง ท่านกำลังบริโภค สารพันธุกรรม จากพืช ผัก ผลไม้ หรือ เนื้อสัตว์ชนิดนั้นเข้าไปด้วย ใช่หรือไม่” ซึ่งคำตอบที่ถูกต้องคือ “ใช่” มีผู้ตอบถูก 1,073 รายคิดเป็นร้อยละ 43.7 ดังตารางที่ 4-4 ตารางที่ 4-4 ความรู้ “ขณะรับประทาน พืช ผัก ผลไม้ หรือ เนื้อสัตว์ชนิดใด ชนิดหนึ่ง กำลังบริโภค สารพันธุกรรม จากพืช ผัก ผลไม้ หรือ เนื้อสัตว์ชนิดนั้นเข้าไปด้วย”

ข้อคำตอบ	จำนวน	ร้อยละ
ใช่ (ตอบถูก)	1073	43.7
ไม่ใช่ (ตอบผิด)	174	7.1
ไม่แน่ใจ/ไม่ทราบ (ตอบผิด)	1207	49.2
รวม	2454	100.0

เมื่อพิจารณาว่าผู้ให้ข้อมูลมีความรู้มากน้อยเพียงใด อาจจะพิจารณาได้จากจำนวนข้อที่ตอบถูก พบว่า ตอบไม่ถูกเลยมีมากถึง 1 ใน 4 (ร้อยละ 28.1) ทั้งนี้โดยมากตอบถูกเพียง ข้อเดียว (ร้อยละ 29.1) และลดหลั่นลงไป คือ ตอบถูก 2 ข้อ และ ตอบถูกทั้งหมด (ร้อยละ 25.8 และ 17.0 ตามลำดับ) แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่เข้าใจถึงความหมายของ จีเอ็มโอ มีเพียงระดับน้อย คือ ไม่ถึง 1 ใน 5 ดังตารางที่ 4-5

ตารางที่ 4-5 จำนวนข้อของความรู้ด้านจีเอ็มโอที่ตอบถูก

ข้อคำตอบ	จำนวน	ร้อยละ
ตอบไม่ถูกเลย (ผิดทั้ง 3 ข้อ)	690	28.1
ตอบถูกบางส่วน (ถูก 1 ข้อ)	715	29.1
ตอบถูกปานกลาง (ถูก 2 ข้อ)	632	25.8
ตอบถูกทั้งหมด (ถูก 3 ข้อ)	417	17.0
รวม	2454	100.0

ด้านการตอบถูกรายข้อ พบว่า ผู้ที่มีการศึกษต่ำกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่จะตอบผิดทั้งหมด (ร้อยละ 42.1) ผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีจะตอบถูกใกล้เคียงระหว่าง 1 และ 2 ข้อ (ร้อยละ 29.7 และ 28.9 ตามลำดับ) ผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท จะตอบถูกระหว่าง 2 – 3 ข้อ (ร้อยละ 31.1 และ 26.8 ตามลำดับ) และผู้มีการศึกษาระดับปริญญาเอกส่วนใหญ่จะตอบถูกทั้งหมด (ร้อยละ 58.3) ดังตารางที่ 4-6

ตารางที่ 4-6 จำนวนผู้ตอบถูกจำแนกรายข้อและระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ตอบผิดหมด		ตอบถูกหนึ่ง		ตอบถูกสอง		ตอบถูกหมด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	345	42.1	231	28.2	158	19.3	86	10.5	820	100.0
ปริญญาตรี	306	21.7	419	29.7	407	28.9	277	19.7	1409	100.0
ปริญญาโท	26	15.9	43	26.2	51	31.1	44	26.8	164	100.0
ปริญญาเอก	0	0	1	8.3	4	33.3	7	58.3	12	100.0
อื่นๆ	13	26.5	21	42.9	12	24.5	3	6.1	49	100.0
รวม	690	28.1	715	29.1	632	25.8	417	17.0	2454	100.0

แหล่งที่มา : รายงานฉบับสมบูรณ์ การรับรู้ ความเข้าใจ การยอมรับต่อพืชและสัตว์ที่ดัดแปรพันธุกรรม จัดทำโดย : สังคม คุณคณากรสกุล เสนอต่อ ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ 20 มีนาคม 2547²

และในปีพ.ศ. 2548 สำนักวิจัยเอแบคโพลล์ออกแบบสอบถามประชาชน 2,071 คน อายุระหว่าง 18-60 ปี ในกรุงเทพฯ เชียงใหม่ ขอนแก่น สงขลา และชลบุรี ระหว่าง 27 ก.ย. ถึง 15 ต.ค. 2548 ในหัวข้อต่าง ๆ ผลสำรวจพบว่า

1. การรับทราบความหมายของการดัดแปลงพันธุกรรม

ทราบความหมาย ร้อยละ 47.2

ไม่ระบุ ร้อยละ 2.9

2. เคยเห็นการติดฉลากสินค้าที่มีข้อความว่า ดัดแปลงพันธุกรรม วางขายในท้องตลาด (เฉพาะกลุ่มที่ทราบความหมาย)

เคยพบเห็น ร้อยละ 11.5

ไม่เคยพบเห็น ร้อยละ 65.2

และไม่ทราบ, ไม่แน่ใจ ร้อยละ 23.3³

² รายงานฉบับสมบูรณ์ การรับรู้ ความเข้าใจ การยอมรับต่อพืชและสัตว์ที่ดัดแปรพันธุกรรม จัดทำโดย : สังคม คุณคณากรสกุล เสนอต่อ ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ 20 มีนาคม 2547 น. 16-19

³ ข่าวสด ออนไลน์ วันที่ 16 พฤษภาคม 2549 “3 ปีไร้ประสิทธิภาพ กฎกติกาติดฉลากจีเอ็มโอ” <http://www.biothai.net/autopage1/show_page.php?t=&s_id=98&d_id=97> 3 ธันวาคม 2549